

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ... 6...
 Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...
 Σύνολο σελίδων: ... 6.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023

Αθήνα, 24 -12-2013
 Αρ. Πρωτ.: 1090

Προς:
 ✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:
 Βουλευτές: κ.κ. Γ. Δημαρά και
 Γ. Αβραμίδη
 (δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
 της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 4643/06-12-2013

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4643/06-12-2013 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι Βουλευτές κ.κ. Γ. Δημαράς και Γ. Αβραμίδης, με θέμα: «Τραγική η κατάσταση στα σωφρονιστικά ιδρύματα», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με στόχο τη βελτίωση και τη συνεχή αναβάθμιση του σωφρονιστικού συστήματος και με γνώμονα τα ευρήματα που προέκυψαν από την εποπτική του δραστηριότητα στα Καταστήματα Κράτησης, καθώς και τις εξελίξεις και τους προβληματισμούς στο σωφρονιστικό σύστημα, έχει προχωρήσει στην υλοποίηση μιας δέσμης συντονισμένων παρεμβάσεων:

Ενισχύθηκε το δυναμικό των Σωφρονιστικών Καταστημάτων της Χώρας μας, με τη λειτουργία μιας επιπλέον πτέρυγας του Καταστήματος Κράτησης Κεντρικής Μακεδονίας ΙΙΙ (στη Νιγρίτα Σερρών), όπου λειτουργούν πλήρως τρεις πτέρυγες εκ των συνολικά πέντε, οι οποίες φιλοξενούν περίπου 367 κρατούμενους, συνεισφέροντας σημαντικά στην αποσυμφόρηση των λοιπών Καταστημάτων. Ταυτόχρονα, παραδόθηκε το Νέο Κατάστημα Κράτησης Χανίων (600 θέσεων) όπου λειτουργούν 2 πτέρυγες εκ των συνολικά πέντε και φιλοξενούνται 310 κρατούμενοι. Η πλήρης λειτουργία των ανωτέρω Καταστημάτων αναμένεται λίαν συντόμως κατόπιν της ολοκλήρωσης της διαδικασίας κινητικότητας Δημοτικών Αστυνομικών οπότε και θα στελεχωθούν επαρκώς τα Τμήματα Φύλαξης. Με την παράδοση και λειτουργία του Καταστήματος Κράτησης Δράμας (600 θέσεων), το οποίο έχει ήδη ολοκληρωθεί και απομένει η κατασκευή βιολογικού καθαρισμού, θα περιοριστεί ακόμη περισσότερο το πρόβλημα του υπερπληθυσμού.

Περαιτέρω, με την υπ' αριθ. 63021/11.07.2012 (ΦΕΚ Β' 2124) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επεκτάθηκαν οι προϋποθέσεις κράτησης στα Αγροτικά Καταστήματα Κράτησης και την Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.), προκειμένου να επωφελείται μεγαλύτερος αριθμός κρατούμενων. Ειδικότερα, άρθηκε η απαγόρευση μεταγωγής κρατούμενων σε Αγροτικά Καταστήματα που εξέτιαν ποινές για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών. Ταυτόχρονα, μειώθηκε το τμήμα της ποινής που απαιτείται να έχει εκτίσει ο κρατούμενος, ενώ καταργήθηκε η προηγούμενη χορήγηση άδειας και η τήρηση των όρων αυτής για τους κρατούμενους που εξέτιαν ποινές φυλάκισης έως 5 έτη. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 11, άρθρο 40 του Ν. 4111/2013 (ΦΕΚ 18 Α' /2013) προβλέπεται κράτηση σε κλειστά τμήματα των Αγροτικών Καταστημάτων Κράτησης κρατουμένων που εκτίουν ποινή κάθειρξης έως 10 έτη, εφόσον υπάρχει επαρκής χώρος και υφίστανται συνθήκες υπερπλήρωσης των λοιπών Καταστημάτων. Προς τούτο, με τις υπ' αριθ. 93316, 93317/1-11-2013, 93325 / 1-11-2013 και 93318/1-11-2013 αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, έγινε η μερική μετατροπή των Αγροτικών Καταστημάτων Κασσάνδρας, Χανίων, Κασσαβέτειας και Τίρυνθας σε Κλειστά Τμήματα Κράτησης.

Επίσης, με την ψήφιση του άρθρου 8 του ν. 4198/2013 (ΦΕΚ Α' 215/11-10-2013) είχαν αποφυλακιστεί έως την 05/11/2013 πεντακόσιοι (500) κρατούμενοι.

Επιπρόσθετα, με την ψήφιση του ν. 4205/2013 εισήχθη στην ελληνική έννομη τάξη ο θεσμός του περιορισμού κατ' οίκον με ηλεκτρονική επιτήρηση υποδίκων και καταδίκων ως μια αξιόπιστη ενδιάμεση επιλογή στους ήδη υπάρχοντες θεσμούς της προσωρινής κράτησης και των περιοριστικών όρων, της απόλυσης υπό όρο και της άδειας των κρατουμένων. Εκτιμάται ότι ο εν λόγω θεσμός θα οδηγήσει σε περιορισμό του ποσοστού των υποδίκων και σε μείωση του πραγματικού χρόνου παραμονής των καταδίκων στα καταστήματα κράτησης, ίσως δε και σε αύξηση των αδειούχων και των υπό όρο απολυόμενων κρατουμένων και τελικά, σε κάθε περίπτωση, στην αποσυμφόρηση των Καταστημάτων Κράτησης.

Επίσης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων λαμβάνει μέτρα για την ευρύτερη και πιο αποτελεσματική εφαρμογή του θεσμού της κοινωφελούς εργασίας, ως εναλλακτικού τρόπου έκτισης της ποινής. Προς την κατεύθυνση αυτή, καταρτίζει τον πίνακα των φορέων, που συμμετέχουν στον θεσμό της παροχής κοινωφελούς εργασίας, μετά από σχετικό αίτημα των φορέων, που αποδέχονται την παροχή κοινωφελούς εργασίας.

Με το ν. 3904/10 εκσυγχρονίστηκε ο θεσμός και ενισχύθηκε το νομοθετικό πλαίσιο της κοινωφελούς εργασίας. Ο προαναφερόμενος πίνακας, επικαιροποιήθηκε με την αριθ.

40830/12.11.2012 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 3009) και ήδη υπάρχει δυνατότητα παροχής κοινωφελούς εργασίας σε πολλούς φορείς, κυρίως οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου τομέα, μη κερδοσκοπικά κοινωφελή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, κ.ά. Μέχρι τέλους του έτους αναμένεται συμμετοχή και άλλων φορέων παροχής κοινωφελούς εργασίας με τροποποίηση-ανανέωση των ως άνω ΚΥΑ.

Ταυτόχρονα, με το ν. 4139/2013 (ΦΕΚ Α' 74/2013) επεκτείνεται ο επωφελής θεσμός της παροχής κοινωφελούς εργασίας σε κρατούμενους που καταδικάστηκαν προ της έναρξης ισχύος του ανωτέρω σχετικού νόμου (ν. 3904/2010), ενώ εισάγονται ευνοϊκές διατάξεις για την απόλυση υπό τον όρο της ανάκλησης κρατούμενων που έχουν καταδικαστεί σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης για παραβίαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών. Επίσης, με το ν. 4043/2012 δόθηκε η δυνατότητα απόλυσης υπό τον όρο της ανάκλησης σε όλους τους καταδικασθέντες αν η ποινή τους είχε διάρκεια τρία έτη και είχαν εκτίσει το ένα δέκατο αυτής και αν η ποινή τους είχε διάρκεια τρία έως πέντε έτη και είχαν εκτίσει το ένα πέμπτο αυτής. Το μέτρο αυτό ίσχυσε και για τους ανήλικους κρατούμενους. Η ισχύς των ευνοϊκών αυτών διατάξεων για την αποσυμφόρηση των καταστημάτων κράτησης, επεκτάθηκε έως 30.6.2014 με σχετική νομοθετική ρύθμιση του Υπουργείου μας, που ψηφίστηκε 19.9.2013 στη Βουλή (ν. 4198/2013).

Οι εκσυγχρονιστικές παρεμβάσεις στο σωφρονιστικό σύστημα συνεχίζονται το 2013 με την πρόταση νομοθετικών ρυθμίσεων. Με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις επιδιώκεται η αποτελεσματικότερη άσκηση της σύγχρονης σωφρονιστικής πολιτικής υπό το πρίσμα της ευρύτερης εξομοίωσης των συνθηκών ζωής στη φυλακή με τις εν γένει συνθήκες ζωής. Στο πλαίσιο αυτό τροποποιούνται και σε ειδικές περιπτώσεις προστίθενται νέες διατάξεις, που απηχούν ανάγκες και αιτήματα των κρατουμένων, αλλά και που απορρέουν από τις υποχρεώσεις της χώρας μας να συμμορφωθεί με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και συστάσεις άλλων Διεθνών Οργανισμών. Το Σχέδιο Νόμου για το Νέο Σωφρονιστικό Κώδικα, προσαρμόζει τη σχετική νομοθεσία στις σύγχρονες ανάγκες και εξελίξεις, προκειμένου να καταστεί αυτή πιο αποτελεσματική και εναρμονισμένη στο σύγχρονο κοινωνικό και σωφρονιστικό περιβάλλον.

Επιπλέον, όπου διαπιστώνεται πολύ μεγάλος αριθμός κρατουμένων, το Υπουργείο μας με τη συνεργασία των Διευθύνσεων και προτάσεις των αρμοδίων Συμβουλίων Καταστημάτων Κράτησης, προβαίνει σε μεταγωγές κρατούμενων ανάλογα με την υφιστάμενη κατάσταση από πλευράς πληθυσμού κρατουμένων, κατόπιν αποφάσεων της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών.

Όσον αφορά το οξύ πρόβλημα παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους φιλοξενούμενους των Καταστημάτων Κράτησης της Χώρας το Υπουργείο μας προκειμένου να ανταποκριθεί, στο μέτρο του δυνατού, στις επιταγές του Σωφρονιστικού Κώδικα περί παροχής υπηρεσιών υγείας στους κρατούμενους όμοιες με αυτές του γενικού πληθυσμού, προχώρησε - σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας στην τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 3772/2009 (ΦΕΚ Α' 2009) με την ψήφιση των ν. 4111/2013 και 4168/2013 διά των οποίων προστέθηκε στο άρθρο η παράγραφος «4», σύμφωνα με την οποία «Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών ένταξης στο Ε.Σ.Υ. των ανωτέρω θεραπευτικών καταστημάτων, οι έκτακτες ανάγκες κάλυψης ιατρικών υπηρεσιών τους αλλά και όλων των καταστημάτων κράτησης της χώρας δύνανται να εξυπηρετούνται από ιατρούς νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Τα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. με ευθύνη των αρμόδιων Διοικητών Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.ΠΕ.) και ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, μπορούν ανάλογα με τις υπηρεσιακές τους δυνατότητες να διαθέτουν το ανωτέρω ιατρικό προσωπικό. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι παροχής των ανωτέρω υπηρεσιών και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων απαιτείται Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Υγείας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προκειμένου να καθορισθούν οι ειδικότεροι όροι παροχής των εν λόγω υπηρεσιών. Το Υπουργείο μας έχει ήδη ζητήσει από το Υπουργείο Υγείας όπως μεριμνήσει, ως επισπεύδον Υπουργείο, για την έκδοσή της (έγγραφά μας αριθ. 106488/10.12.2012, 16154/19.2.2013 και 90466/21.10.2013).

Επίσης, σας ενημερώνουμε ότι έχουμε προχωρήσει στη σύναψη συνεργασιών με Πανεπιστημιακούς φορείς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που μπορούν να συμβάλλουν με το επιστημονικό προσωπικό τους στην παροχή ψυχιατρικών και ιατρικών υπηρεσιών στα καταστήματα κράτησης. Σχετικά μνημόνια συνεργασίας έχουν υπογραφεί με τους κάτωθι φορείς:

- Β' Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου «Αττικόν»
- Γ' Ψυχιατρική Κλινική του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Ψυχιατρική Κλινική του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
- Παθολογική Κλινική του ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών
- Μ.Κ.Ο. Κλίμακα
- Παιδοψυχιατρική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Παν/μιου Αθηνών

- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διεθνής ιατρική – διαχείριση κρίσεων υγείας» της Ιατρικής Σχολής του Παν/μιου Αθηνών.

Επιπλέον, για την αναβάθμιση της ιατρικής περίθαλψης των κρατουμένων ζητήθηκε η πρόσληψη τριάντα επτά(37) ιατρών για την στελέχωση όλων των Καταστημάτων Κράτησης της χώρας και έχουμε διαβεβαίωση από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ότι θα εγκριθούν, ώστε να καλυφθούν τα κενά εντός του 2014.

Περαιτέρω, το Υπουργείο καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, στα πλαίσια του εγκεκριμένου προϋπολογισμού και μέσω μεταφοράς πιστώσεων, να καλύπτει τα διάφορα αιτήματα που αφορούν την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία των Καταστημάτων Κράτησης.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια προωθούνται άμεσα τα αιτήματα των Δικαστικών Υπηρεσιών για έγκριση των σχετικών πιστώσεων είτε από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού είτε από τον Προϋπολογισμό του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. Η ανωτέρω διαδικασία γίνεται πλέον και υπό το πρίσμα της υφιστάμενης δημοσιονομικής προσαρμογής.

Επιπροσθέτως σας γνωρίζουμε ότι, σύμφωνα με την παρ.3 του αρθρ.7 του ν. 4043/2012 «Μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στα καταστήματα κράτησης και άλλες διατάξεις», προβλέπεται ότι : *«Η περίπτωση ιστ' της πρώτης παραγράφου του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων» (Α'209), αντικαθίσταται ως εξής: «ιστ) για την αντιμετώπιση άμεσων και πιεστικών αναγκών των καταστημάτων κράτησης... σχετικά με την προμήθεια φαρμάκων και λοιπού υγειονομικού υλικού πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης, καθώς και την αρτοτροφοδοσία...» .*

Κατόπιν του ανωτέρω νόμου εκδόθηκε η υπ' αριθ. 34123/30-03-2012 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με θέμα: *«Δαπάνες που βαρύνουν το ΤΑΧΔΙΚ»*, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται: *«Η πληρωμή της σχετικής δαπάνης για την αντιμετώπιση των άμεσων και πιεστικών αναγκών των καταστημάτων κράτησης, των εταιριών προστασίας ανηλίκων και του ιδρύματος αγωγής ανηλίκων αρρένων Βόλου, σχετικά με την προμήθεια φαρμάκων και λοιπού υγειονομικού υλικού, πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης, καθώς και την αρτοτροφοδοσία και την αντιμετώπιση με τη μορφή της επιχορήγησης στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Επάνοδος» των δαπανών στέγασης, σίτισης, ημερήσιας οικονομικής αρωγής και μετακινήσεων των αποφυλακισθέντων, δεν μπορεί να υπερβαίνει ετησίως το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000,00) ευρώ.»*

Στην συνέχεια, η ανωτέρω ΚΥΑ (34123/30-03-2012) τροποποιήθηκε με την αριθ. 110782/21-12-2012 ΚΥΑ, με την οποία αυξήθηκε το όριο της ετήσιας δαπάνης, στο ποσό των τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (4.500.000,00) ευρώ.

Σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. έχει εγκρίνει για τα Σωφρονιστικά Καταστήματα της χώρας το 2013 πιστώσεις συνολικού ποσού 2.500.214,02 ευρώ, εκ των οποίων ποσό 210.054,83 ευρώ αφορά προμήθεια φαρμάκων και υγειονομικού υλικού, ποσό 465.799,09 ευρώ αφορά αρτοτροφοδοσία και ποσό 125.323,43 ευρώ αφορά πετρέλαιο θέρμανσης.

Εν κατακλείδι, είναι σαφές πως τα προβλήματα στα Καταστήματα Κράτησης είναι υπαρκτά. Και μάλιστα τα προβλήματα αυτά εντάθηκαν τα τελευταία χρόνια με την αύξηση του αριθμού των κρατουμένων. Ωστόσο τα ζητήματα αυτά μας απασχολούν σοβαρά, έχουμε δώσει ήδη σειρά λύσεων που έχουν ανακουφίσει και θα ανακουφίσουν περαιτέρω το υπάρχον σύστημα, όπως παραπάνω σας αναφέραμε και επεξεργαζόμαστε και άλλες θεσμικές και λειτουργικές παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση αυτή. Δεν κλείνουμε τα μάτια στα υπαρκτά προβλήματα και παρά τα μειούμενα, λόγω της οικονομικής συγκυρίας, οικονομικά μέσα που διαθέτουμε θα συνεχίσουμε να πράττουμε το καλύτερο δυνατό σεβόμενοι τα δικαιώματα των κρατουμένων και τους βασικούς σκοπούς του σωφρονισμού.

Προς την κατεύθυνση αυτή σχόλια και προτάσεις από δικαστικούς λειτουργούς, πολιτικά κόμματα και απλούς πολίτες είναι καλοδεχούμενα καθώς θεωρούμε ότι όλοι έχουμε συμφέρον στην εξασφάλιση συνθηκών στα Καταστήματα Κράτησης που θα τιμούν τη χώρα μας και εμάς τους ίδιους.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Ε. Παβάνα

